

21.01.2019

Asia/5

§ 3

Joukkoliikenteen konsultointipalveluja tuottavan perustettavan yhtiön hallituksen nimeäminen

HEL 2018-012815 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto merkitsi tiedoksi, että kaupunginhallitus on hylännyt esityksen yhtiön perustamisesta, joten hallituksen nimeäminen perustettavalle yhtiölle ei ole enää ajankohtaista.

Käsittely

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti käsitellä esityslistan viiden esityksen kokouksen kolmantena asiana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhtiöjärjestysluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Liikenneliikelaitoksella (HKL) ja sen henkilöstöllä on raitioliikenteessä, metroluikenteessä ja muilla kestäväen kaupunkiliikenteen alueilla suomalaisessa liiketoimintaympäristössä merkittävää erityisosaamista, jolla on ollut ja on jatkossakin merkittävää lisäarvoa myös ulkopuolisille tahoille kuten muille kaupungeille. HKL:n ja kaupungin kannalta on hyödyllistä, mikäli HKL voi edelleen kehittää tätä erityisosaamistaan.

Tähän liittyen HKL on selvittänyt erillisen kaupungin kokonaan omistaman yhtiön perustamista, jonka tarkoituksena on tuottaa joukkoliiken-

teeseen liittyviä konsultointipalveluja niitä tarvitseville tahoille, kuten uusia joukkoliikennehankkeita toteuttaville kunnille ja muille yhteistyötahoille.

Erityisen tilaisuuden yhtiön perustamiselle luovat Tampereen raitiotie-hankeeseen liittyvät yhteistyömahdollisuudet, mikä tekee asian myös ajankohtaiseksi.

HKL:n strategisena tavoitteena on olla kustannustehokkuudeltaan Euroopan paras raideliikennetoimija sekä kestävä liikumisen kulkumuo-to-osuuden kasvattaminen. Näiden tavoitteiden tueksi tavoitteena on olla alansa arvostetuin osaja. HKL:n näkemyksen mukaan suunniteltu erillinen konsultointiyhtiö on merkittävä mahdollisuus näiden strategisten tavoitteiden toteuttamisessa.

Perustettavan yhtiön avulla on tarkoitus osaltaan edistää sitä, että HKL:n henkilöstön joukkoliikenneosaaminen on jatkossa maailman kärkeä. Yhtiössä eri hankkeiden parissa toimimisen kautta HKL:n organisaatioon päätoimisesti kuuluvat henkilöt oppivat lisää uusista joukkoliikenteen toiminta- ja toteutustavoista ja saavat yhteistyökumppaneilta vertailutietoa alan parhaista käytänteistä. Näiden henkilöiden osaamisen kehittyminen lisää HKL:n arvion mukaan mahdollisuuksia tehostaa liikelaitoksen omaa joukkoliikennetuotantoa, mikä parantaa kaupungin palveluiden laatua ja taloudellisuutta.

Yhtiön perustaminen

Nykyisessä toimintaympäristössä joukkoliikenteen toiminta- ja toteutustavat edellyttävät monessa tapauksessa yhteistyötä useiden toimijoiden kesken parhaiden eri alojen osaamisen yhdistämiseksi. Toimintatapojen muutosta osoittaa, että myös HKL:n hankinnoissa ovat yleistymässä palvelusopimusten tilalla erityyppiset yhteistyösopimukset, joihin voidaan yhdistää myös yksityissektorilta tulevaa rahoitusta niin kuin on tehty kaupungin pysäkkikatoshankkeessa ja kaupunkipyörähankkeessa.

HKL näkee konsulttiyhtiön tarpeen erityisen ajankohtaisena nykyisessä tilanteessa, jossa Suomeen on tulossa tilaajapuolelle ja toteuttajaksi uusi toimija raitioliikenteeseen Tampereelle jo toteutumassa olevan raitiohankkeen johdosta. Samaan aikaan on lisäksi toteutumassa pääkaupunkiseudulla merkittäviä kiskoliikennehankkeita, ensiksi poikittaisliikenteeseen Raide-Jokeri, sitten Laajasalon raitioliikenneyhteys ja myöhemmin ns. bulevardisointihankkeiden myötä uusia pikaraitiotiehankkeita.

HKL:n henkilöstön erityiselle joukkoliikenneosaamiselle on kysyntää markkinoilla. Osaamisen hyödyntäminen markkinoilla edellyttää konsul-

21.01.2019

Asia/5

tointipalvelujen tuottamista ja tarjoamista erillisen yhtiön kautta, joka toimii markkinaperusteisesti. Konsultointipalvelujen järjestäminen erillisen yhtiön kautta tekee toiminnan selkeäksi ja läpinäkyväksi.

Yhtiön tarve on nyt ajankohtainen. HKL on neuvotellut Tampereen raitiotiejärjestelmähankkeeseen liittyen osallistumisesta tarjouskilpailuun konsortion jäsenenä. Osallistuminen tarjouskilpailuun ei ole mahdollista liikelaitoksena vaan edellyttää erillistä yhtiötä. Raitiotiejärjestelmähankkeen aikataulusta johtuen mahdollisen yhtiön perustamisesta tulee päättää vuoden 2018 puolella.

Yhtiön toimintamalli ja hallinto

Perustettava yhtiö tulee myymään konsultointipalveluja markkinaehtoisesti ja tuottaa siihen tarvittavat asiantuntijapalvelut itse. Yhtiö voi ostaa tukipalveluja, kuten hallinto- ja tilapalveluja, HKL:ltä ja/tai kaupungilta markkinaperusteisella hinnalla. Yhtiön liiketoimintariski on vähäinen, koska toiminnan kulut säätyvät suurimmalta osin tuottojen mukaisesti. Yhtiön tulovirtaa pyritään varmistamaan pitkäjänteisillä puitesopimuksilla.

Suunnitelman mukaan perustettava yhtiö voisi tarjota palveluita erityisesti seuraavilla osaamisalueilla:

- raitio- ja metrolinnoituksen osaamispalvelut ja konsultointi,
- joukkoliikenneinfraan, kiinteistökehitykseen ja varikkoihin liittyvä osaaminen ja konsultointi,
- kalusto-osaaminen ja innovaatiot kaluston kehittämiseen, huoltoon ja kunnossapitoon liittyvät asiantuntijapalvelut,
- kuljettajien ja liikenteenohjaajien koulutuspalvelut,
- turvallisuusjohtamisjärjestelmään ja turvallisuuteen liittyvä osaaminen ja konsultointipalvelut,
- joukkoliikenteen hankintojen toteuttamiseen liittyvät konsulttipalvelut,
- pyöräilyyn liittyvien palvelujen osaaminen,
- muut erityisosaamispalvelut.

Kaupungin malliyhtiöjärjestykseen perustuvan yhtiöjärjestysluonnoksen mukaan yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään viisi (5) varsinaista jäsentä.

21.01.2019

Asia/5

Hallituksen jäsenten toimikausi on kaksi (2) vuotta siten, että toimikausi päättyy vaalia tai valintaa seuraavan toisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Hallitus valitsee yhtiölle oman toimen ohella toimivan toimitusjohtajan.

Lopuksi

Hallintosäännön 8 luvun 3 §:n mukaan kaupunginhallituksen konsernijaosto päättää muun muassa jäsenien nimeämisestä yhteisöjen toimielimiin.

Yhtiön toiminta liittyy HKL:n toimialaan ja perustamista on valmisteltu HKL:n esityksen pohjalta yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa. Yhtiö tulee olemaan kaupungin tavanomaisen konserniohjauksen piirissä hallintosäännössä ja konserniohjeessa määritellyllä tavalla. Yhtiön toimiala ja tehtävät liittyvät kaupunkikonsernissa kuitenkin erityisesti HKL:n toimintaan. Näin ollen on tarkoituksenmukaista, että yhtiön hallituksen jäseniä nimetään HKL:n johdon piiristä. Nimeämisten osalta on HKL:ssä arvioitu, että yhtiön hallituksessa toimiminen ei aiheuta liikelaitoksessa riippumattomuuteen liittyviä yleisiä haasteita, eikä se ole mahdollisten yksittäisten esteellisyystilanteiden ratkaisemisen kannalta ongelma. Lisäksi yhtiön hallitukseen nimetään jäsen kaupunginkanslian oikeuspalveluista.

Yhtiön perustamista käsitellään kaupunginhallituksessa 17.12.2018. Hallituksen jäsenten nimeämistä koskevan päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhtiön perustamisen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhtiöjärjestysluonnos

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

HKL
Talous- ja konserniohjaus

21.01.2019

Asia/5

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.12.2018 § 822

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 17.12.2018 § 128

HEL 2018-012815 T 00 00 00

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

17.12.2018 Pöydälle

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Veronika Honkasalon ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi